

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

ŠTEV. 6
1-9-3-9

STAVNAR
ČEBEL
V
LETNIK

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARŠKEGA
DRUŠTVA

V
LJUBLJANI

LETNIK
XLII

Vsebina:

Dopetilo k članku „Moja opazovanja“	85	Kotiček za radovedneže	95
Ne prikrivajmo dejstev!	87	Opazovalne postaje	94
Čtivo za začetnike		Društvene vesti	96
Junij	88	Razne objave	97
Poročilo o rednem obč. zboru Slov. čebelar- skega društva v Celju	89	Naše podružnice	97
		Drobir	98

Mali oglasi

Prodaj večjo množino satov bolj mladih, kom. po din 4,—, starejših pa kom. po din 3,—. A. Maček, čebelar, Vrhnika.

Prodaj 24 obljudenih A. ž. panjev, 12 panjev je novih, 12 starih. Cena a din 350. Vprašati je v Čebelarni.

Prodaj 8 praznih, skoro novih A. ž. panjev na 9 satov s prečno zaporo. Cena po dogovoru. Poizve se v Čebelarni.

Kupim izdelane sate. Ponudbe z navedbo cene pod: Ferd. Kvas, starešina suda, Gračac.

Zadnji opomin!

Ker je še mnogo čebelarjev, ki članarine za tekoče leto še niso poravnali, bomo vsem takim zamudnikom s

1. julijem list ustavili.

Društvo je pokazalo dovolj naklonjenosti, prizanesljivosti in potrpljenja, dalje take obzirnosti do zamudnikov ne more več izvajati. Prosimo zato še enkrat,

da vsi zamudniki članarino v teku meseca junija gotovo poravnajo.

Glasilo Slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno.

Številka 6

V Ljubljani, 1. junija 1939

Letnik XLII

Dopolnilo k članku »Moja opazovanja«^{*}

M. S.

Ko sem, priznati moram, s posebnim zanimanjem prečital zgoraj navedeni članek g. Mayerja v 12. lanskim številki „Slovenskega čebelarja“, sem se nehote spomnil nekega pisma François Hubera,² ki ga je pisal svojemu prijatelju in znamenitemu naravoslovcu Ch. Bonnetu.³ V tem prezanimivem pismu je Huber do vseh podrobnosti

¹ I. Mayer-Dob, Moja opazovanja. Slov. čebelar 1938, št. 12, str. 178—180.

² Huber François, sloviti raziskovalec čebelnega življenja, se je rodil l. 1750. v Ženevi, umrl je l. 1830. Že v mladih letih je oslepel, vendar pa je s pomočjo svoje žene in pomočnika Burnena delal poskuse in spoznal življenje čebel do takih podrobnosti, da se moramo temu še danes čuditi. Na podlagi številnih poskusov je neizpodbitno dokazal, kar so že sicer tudi drugi pred njim trdili, da se matica rodi iz prav istih jajčec kot čebele, da tudi čebele v posebnih prilikah ležejo jajčeca (trotočke!), da se matica oprahi v zraku itd. Skonstruiral je steklen panj, ki ga je rabil pri svojih opazovanjih, ugotovil je, kako dihalo čebele in odkod izhaja vosek, določil je vlogo trotoev v panju in iznašel panj, sestavljen iz posameznih okvirjev, v katere so potem napravile čebele sate. Tako je Huber poleg našega A. Janše predhodnik Dzierdzona, ki je končno rešil problem premakljivega satja. Znamenito njegovo delo: *Nouvelles observations sur les abeilles* (Nova opazovanja o čebelah) iz l. 1818. je zaradi svoje pomembnosti doživelo številne izdaje in ga še danes prevajajo v razne jezike. Posebej so ohranjena še Huberjeva pisma (zlasti pisma Bonneta), ki kažejo prav tako genialnost tega čebelarskega opazovalca.

³ Bonnet Ch. je bil znamenit žuželkoslovec in prijatelj Huberov. Napisal je več del tudi o čebelah in še preden je izšlo Huberovo delo v francoščini, ga je prevedel v nemščino in iz-

opisal slična opazovanja kot v „Slovenskem čebelarju“ g. J. Mayer in s čudovito doganljivostjo rešil mnogo tistih vprašanj in problemov, ki jih je g. J. Mayer le nakazal ali pa le delno razvozljajal. S tem, da bom v tem svojem dopolnilu priobčil to Huberjevo pismo v slovenskem prevodu, prav gotovo nimam namena zmanjšati vrednosti Mayerjevih dognanj, ki nam naj bodo opozorilo, kako je treba opazovati življenje čebel, marveč hočem le ustreči njegovi želji, ki jo je izrazil na str. 179. zadnje številke „Slovenskega čebelarja“, kjer pravi, da bi s svojimi opazovanji rad „pri bralcih vzbudil zanimanje in bi sami nadalje opazovali“, da se nam bo slednjič „le posrečilo dognati potek te tragedije v panju“.

Naj sledi Huberjevo pismo Bonnetu!

„Pregni, 28. avgusta 1791. Ko je pisal g. Réaumur⁴ svoje delo o čebelah,⁵ ni sam videl vsega, kar je v zvezi s temi iznajdljivimi bitji. Mnogi drugi opazovalci so odkrili številna važna dejstva, ki so njemu ostala prikrita, in prav tako sem tudi sam napravil mnogo opazovanj, na katera ni on utegnil niti misliti. Medtem so naravoslovci, kar je zelo važno, ki so mu sledili, ne samo prekontrolirali vse, o čemer on izrecno pravi, „da je videl“, ampak so tudi vse njegove trditve potrdili. Nemški raz-

dal pod naslovom: *Neue Beobachtungen über die Bienen*. Aus d. Französ. von F. Huber, m. Zusätzen von I. Riem. Dresden 1793.

⁴ Réaumur R. A. F. je bil prvi, ki je z znanstveno metodo preiskoval življenje žuželk. L. 1734. je izdal delo *De l'Histoire des Insectes en général* (Splošna zgodovina žuželk), nato pa v l. 1735.—42. *Mémoire pour servir à l'histoire des insectes* (Razprave k zgodovini o žuželkah) v 6. zvezkih.

⁵ Réaumur govori o čebelah v petem zvezku v opombi 4. navedenega dela.

iskovalci gg. Schirach,⁶ Hattorf,⁷ Riem⁸ mu sicer tu pa tam v svojih razpravah nasprotujejo, a prepričati Vas morem, da se prav oni skoro vedno motijo, ko pobijajo Réaumurove izsledke. V dokaz temu bi bilo mogoče navesti mnogo primerov. Ta, ki Vam ga danes navajam, mi daje priliko, da Vam do podrobnosti navedem nekaj zanimivih dejstev,

G. Réaumur je zapazil, da, kadar se v panju izleže ali pa v njem pojavi še kakšna druga matica, ena od njiju kmalu pogine. Čeprav sam ni videl med njimi borbe, v kateri ena izmed njih podleže, je smatral, da se matice med seboj napadeta in da oblast ostane tisti, ki je močnejša ali pa tisti, ki je v borbi srečnejša. Nasprotno pa g. Schirach in za njim g. Riem mislita, da napadejo te odvečne matice čebele delavke same in da jih umore s svojimi želi. Nikakor ne moremo razumeti, kakšen slučaj ju je zavedel k temu, ker sta mogla, uporabljaje dokaj široke panje, v katerih je več paralelnih vrst satov, opazovati le začetek sovražnosti. Matice namreč, ko se

⁶ Schirach A. G., pastor v Malem Budišinu in sodobnik A. Janše. Znan je po svojih številnih razpravah iz življenja čebel. Zlasti je mnogo pisal o narejenih rojih. Bil je predsednik čebelarške družbe v Gornji Lužici na Saškem, katere častna člana sta bila tudi Glavar in Scopoli. Urejeval je znamenite *Abhandlungen und Erfahrungen der Oeconomischen Bienengesellschaft in Oberlausitz* (1766—1776), ki jih je izdajala zgoraj navedena družba. V tem listu je 1775 na str. 64—71 izšel tudi članek ljubljanskega kirurga Humela „*Physische Erfahrung dass d. Weisel wirklich von d. Drohnen aussere d. Bienenstock befruchtet werde*“ (O tem prim.: S. Mihelič, Anton Janša, slovenski čebelar, 1954, str. 157, opomba 11!). Značilno je tudi, da je bil prvotno Schirach določil za mesto čebelarškega učitelja na Dunaju. To mesto je potem dobil A. Janša.

⁷ Hattorf I., sodobnik Schirachov in Janšin. Napisal je razpravo za Schirachov list: *Physikalische Untersuchungen und Erfahrungen ob die Königin od. Weisel von den Drohnen befruchtet werden müsse*, 1768—69, III, str. 45. Več o tem je v razpravi S. Mihelič, Glavar in Scopoli, prědhodnika A. Janše, ki sem jo napisal za Včelařský sborník, Praga.

⁸ Riem I. je bil eden izmed tistih nemških čebelarških pisateljev, ki so v dobi A. Janše prihajali s čudovito fantastičnimi teorijami o življenju čebel, niso pa prav zaradi tega prispevali nič k napredku čebel vede. S svojimi nemogočimi teorijami, ki so jih z vso strastjo branili, so le ovirali svoboden razmah pravih poznavalcev čebelnega življenja. Več o tem v moji v opombi 7. navedeni razpravi. Riem I. je napisal številne čebelne knjige in razprave, ki pa danes ne pomenijo nič in dokazujejo le, da so bili Nemci v čebelarški vedi v tem času skoro na zadnjem mestu.

bijejo, zelo hitro drve, tekajo na vse strani, uhajajo med satje in opazovalec zato ne more videti vsega njihovega početja. Uporablja je bolj pripravne panje, sam, gospod, nisem nikoli videl borbe med matico in delavkami, ampak, in to zelo pogosto, borbo med maticami samimi.

V nekem panju sem imel pet, šest matičnikov. Ko se je izlegla prva, najstarejša mlada matica, je šla po desetih minutah proti preostalim, še zaprtim matičnikom, se srdito vrgla na prvega, na katerega je naletela, in po velikem trudu se ji je posrečilo, da mu je odprla kapico. Gledali smo jo, kako je z mandibuli trgala svilo kokona, ki je bil znotraj zadelan; a verjetno, ker pri tem ni mogla doseči uspeha, je napustila vrh in se pomaknila više k dnu, kjer ji je uspelo, da je napravila večjo odprtino. Ko je bila odprtina dovolj velika, se je obračala, da bi prišla do nje z zadkom, napravila je še več obratov na vse strani, dokler ji ni slednjič uspelo, da je s svojim želom zadala protivnici smrtni udarec. Tedaj se je oddaljila od tega matičnjaka, a čebele, ki so bile doslej le opazovalke njenega početja, so, čim je odšla, razširile odprtino, ki jo je matica napravila, in so izvlekle trup matice, ki je komaj pustila zapredek, ki ga je imela kot nimfa. Medtem se je vrgla mlada, zmagonosna matica na drugi matičnjak, na katerem je napravila prav tako široko odprtino, a ni niti poskušala vtakniti vanjo svoj zadek. V tem, drugem matičnjaku matica še ni bila popolnoma razvita, kot je to bilo v prvem, kjer ji je bilo treba samo še zapustiti celico, marveč je bila le nimfa. Po vsem tem se torej zdi, da matične nimfe (še ne razvite matice; op. prev.) ne živijo tolikega sovraštva pri svojih tekmovalkah, vendar pa se ne morejo izogniti smrti, ki jih čaka. Čim namreč protivnica matičnjak predčasno odpre, izmečejo čebele to, kar je v njem, pa naj ima obliko ličinke, nimfe ali matice. In res, kakor hitro je zmagovita matica zapustila ta matičnik, so delavke povečale odprtino, ki jo je napravila, in so izvlekle nimfo, ki je bila v njem. Slednjič se je vrgla mlada matica tudi na tretji matičnik, a ji ni kljub vsem naporom uspelo, da bi ga bila odprla, ker se je zdelo, da se je z dotodanjim delom preveč upehala. Ker smo rabili za druge, posebne poskuse matice, smo se odločili, da preostale matičnike odstranimo, da bi jih tako obvarovali pred poglobom. (Dalje prihodnjič.)

Ne prikrivajmo dejstev!

Josip Verbič.

V aprilski številki „Slovenskega čebelarja“ sem nekoliko podrobneje poročal, kakšni so izgledi za izvoz našega medu, zlasti hojevega v Nemčijo, in sem opozoril oblasti, kaj je treba storiti, da se razmere v tem oziru izboljšajo.

Po poročilu „Zveze gorenjskih čebelarskih podružnic“, ki je bilo objavljeno v majski številki našega strokovnega glasila (na strani 74.), pa je bilo moje pisanje grajano, češ da bi bilo umestnejše, ako bi se o tem ne pisalo, če se pa misli pisati, naj se piše drugače, ker bi tako pisanje povzročilo nadaljnji padec cen medu in ustvarilo slabo razpoloženje med čebelarji.

Smatram, da nam resnice ni treba prikrivati ter da je bilo moje poročilo na mestu in sicer iz sledečih vzrokov.

Objavil sem ga v sporazumu s člani odbora, ki menda tudi znajo presoditi, kaj more škodovati čebelarjem. Iste misli sta objavila v Sl. Č. tudi gg. Anton Žnidaršič in A. Bukovec.

S člankom sem opozoril naše ljudi, da društveno vodstvo tudi glede izvoza medu ne drži rok križem, kar se mu je že očitalo.

Z objavo dejstev o nemožnosti izvoza in njej sledečim pozivom sem hotel podkrepiti vse hvalevredno tozadevno akcijo naše banske uprave, ki bi se mogla opirati ne samo na poročilo svojega referenta, temveč tudi na izjavo strokovnega lista. Saj se vedno in vedno toži, kako težko slovenske oblasti, kjub temu, da imamo poleg državnih poslancev tudi svoje ministre, dosežejo kak uspeh, ki bi bil koristen osobito za naše ljudi. Čim več činiteljev se zavzame za stvar, tem večja je gotovost, da se bo povoljno izvedla. Iz tega vzroka sem poslal enako poročilo in predlog naši vsedrjavni čebelarski organizaciji, ki ga je s priporočilom predložila ministrstvu. Pa kljub vsem skupnim naporom o kakem ublaženju izvoznih težav še do danes ni nikake vesti, dasiravno prihaja že nov med na trg.

O vsakovrstnih pridelkih objavljajo poleg strokovnih listov celo dnevniki vse mogoče podrobnosti, in sicer poročajo o kakovosti blaga, o ceni, o ovirah in olajšavah izvoza, o njegovi množini, večkrat še preden je pripravljeno za prodajo i. dr. Take razglasitve so proizvajalcem gotovo v korist, ker bi jih sicer časopisje že

zdvaj opustilo. Kar velja za drugo blago, velja tudi za med. Pri nas se je v tem oziru do sedaj še veliko premalo storilo.

Večji čebelarji si morejo in znajo prekrbeti, podatke o prodajnih možnostih svojega pridelka in se spretno prilagodujejo cenam na domačem in svetovnem trgu. Saj je naš največji čebelar na letošnjem občnem zboru pred vsemi zborovalci trdil, da je že prodal ves svoj pridelek in bi ga z lahkoto prodal še deset tisoč kg, ako bi ga imel. Gotovo pa ga ni in ga ne bi odvedel po takih cenah, kakor jih pričakujejo manjši čebelarji. Tudi ti morajo biti poučeni o vseh dobrih in slabih činiteljih, ki vplivajo na cene medu, da se vedo ravnati.

Ta pouk jim mora dati društvo in njegovo glasilo. Nikakor pa ne smemo pustiti čebelarje, da čakajo na ugodnosti, ki še vi-se v zraku in jih zavajati, da odlašajo s prodajo do tedaj, ko se bodo oni, ki so boljše poučeni, že iznebili svojih zadnjih zalog. Če bodo šele tedaj prisiljeni, da se prilagodijo nižjim prodajnim cenam, zato ker niso bili pravočasno obveščeni, bo gotovo nastalo slabše razpoloženje med njimi, kakor če bi jim bil iz vsega početka jasen položaj.

Kot dopolnilo naj navedem, da ni sile, ki bi trajno mogla zadržavati padec cen, ako je blaga le preveč, kar pa pri nas le redko doživimo. Prehudih sunkov navzdol, zlasti sezonskih, pa nas varuje (tudi po moji zaslugi) sposobnost naše čebelarske organizacije. Tako je društveni odbor nakupil lani po končani paši od najbolj potrebnih in najbolj pritiskajočih čebelarjev, ki bi utegnili slabo vplivati na cene, nad dva vagona medu. Z istim namenom je delal propagando za večje uživanje medu v domovini in je izdal in razdal nad dvajset tisoč letakov ter, kolikor so mu moči in sredstva dopuščale, hvalil vrednost medu po radiu in dnevnikih.

Iz vsega navedenega je razvidno, da nam objava dejstev ne more škodovati in da je bila v uvodu omenjena kritika premalo premissljena.

Cena za kranjčice je letos precej visoka. Giblje se od 100 do 150 din. Precej blaga je ostalo neprodanega in bi ga bilo dobiti tudi nekoliko ceneje, če bi bilo kaj kupcev. Zgoraj omenjeno ceno so dosegli le posamezni prodajalci, ki so blago ponudili dovolj zgodaj. Kakšne so bile cene za izvozno blago, nam ni znano, ker nihče o tem ni poročal.

Junij

Mesec junij je mesec prvega plačila za čebelarjev trud. Ta mesec jemljemo, ako nam je sv. Ambrož naklonjen, čebelam najfinejši cvetlični med, ki ima najvišjo ceno, ker po njem kupci najraje segajo.

Čas jemanja medu je takrat, ko je že goden, dovolj gost, in se ni bati, da bi se nam pokvaril. Pri cvetličnem medu spoznamo godnost po tem, da je že vsaj do polovice pokrit. Kdor je v dvomu, naj napravi poskušnjo. Zvečer pred nameravnim splošnim točenjem vzamemo medeno satje iz srednjemočnega panja in ga iztočimo, ob mraku pa vrnemo iztočene sate. V posodi je med potem kaj lahko presoditi. Ako še ni goden, ni velike škode. Točenje bomo za nekoliko dni odložili, ako je goden, potem pa prihodnji dan na delo.

Navadno točijo čebelarji tako, da jemljejo polne sate, obenem pa vračajo že iztočene sate od že prej iztočenih panjev. Ako je paša dobra, se čebele ne razburjajo preveč, ako je pa slabša, je ves čebelnjak po konci.

Jaz se temu razburjenju izognem na ta način, da vzamem med hkrati tolikim panjem, kolikor si ga upam do večera iztočiti. Zvečer prinesem vse iztočene sate v čebelnjak, prižgem štiri kose euskola in jih postavim za okenca medišč štirih panjev in panje zaprem, da se čebele umaknejo iz medišča. Potem denem v medišče prvega panja iztočene sate in prestavim goreči euskol v peti panj itd. Na ta način se izognem pikom in lahko tudi spodrežem satiče, katero so čebele morda čez dan napravile kar na strop, kar se včasih zgodi. Pri delu uporabljam žepno svetilko, ker delam v temi. Drugo jutro je vse mirno in v redu.

Točenje medu ni tako enostavno delo kakor si marsikateri domišljuje. Točiti je treba tako, da ne pokvarimo satja, ki je največji zaklad čebelarja. Prekolan sat je malo vreden, ker ga čebele redkokdaj tako popravijo, da je zopet raven, pokvarjene celice pa čebele navadno spremenijo v trotje. Odkrivati z nožem je boljše nego z vilicami, dasi tudi teh ne moremo nikdar pogrešati, ker je neravne sate težko odkrivati z nožem.

Odkrite sate postavimo v točilo tako, da so spodnje letvice satnikov obrnjene v smer vrtenja, kar je važno zavoljo tega, ker so celice satja nagnjene proti sredini sata in pri pravilno postavljenih satih srednjebežna sila boljše učinkuje. Tudi satje potem preveč ne trpi in se ne buši. Vrteti začnemo polagoma, samo tako hitro, da začne med švrkati v podobi kapljic na obod točila. Brzino nekaj časa ne smemo povečati. Nato obrnemo sate in začnemo zopet polagoma vrteti, čez nekaj časa pa brzino povečamo, da skoro ves med izteče. Končno iztočimo obe strani popolnoma. Tako ohranimo sate nepoškodovane, in tudi ne tratimo časa brez potrebe.

Da dobimo čisti med, ga lahko čistimo že takrat, ko priteka iz točila. Nad postavljeno posodo denemo dvojno sito. Lahko ga pa očistimo pozneje s pomočjo društvenega čistilnika. Kljub temu čiščenju ni še med popolnoma očiščen. Zato ga postavimo kam na toplo, da se zberejo na površini še vsi drobci voščin in zračni mehurčki. Te posnemamo tako dolgo, da je med popolnoma čist. Večji čebelarji imajo v ta namen velike posode, v katere vlijejo med in ga pustijo pri miru, da se zgoraj zbere ves drober, potem pa ga odtočijo pri štuli, ki je pritrjena blizu dna.

Čisti med hranimo v dobro zaprtih posodah na suhem. Posode so lahko lončene, steklene, emajlirane, pa tudi pocinjene ali vernirane. **Vsekakor pa ga ne smemo dolgo hraniti v posodah iz pocinkane pločevine, ker postane med v njih zdravju škodljiv.** Kakor k vsakemu vinogradništvu spada tudi k vsakemu čebelarstvu primerna množina dobre posode. Le ako je ima čebelar dovolj, ni v dobri letini prisiljen prodajati med pod ceno, ker ga lahko hrani.

V tem mesecu je običajno konec rojenja. Poznejši roji so čebelarju bolj v breme nego v hasek. Čebelar naj pazi, da imajo vse družine dobre in oprasene matice. Čim se paša odtrga, se začne stikanje brezposelnih čebel, in brezmatične družine postanejo plen roparic, ki se lotijo potem tudi šibkejših družin, zlasti če se jim je prvo ropanje posrečilo.

Čebelar, ki je vzrejal matice na kakršen koli način, se drži sledečih pravil:

1. Vsaka mlada matiča, katera ne kaže zunanjih znakov čiste pasme, ni vredna, da bi se oprasila; stisnimo jo!

2. Vsako mlado matico, ki je zanikarne rasti, ali ima kako hibo, moramo izključiti od praha.

3. Bolje je odgojiti le malo število dobrih matic, nego množiti število družin z maticami dvomljive vrednosti.

Čebelar s koši ali kranjiči naj pazi po končanem rojenju, da bodo imele vse družine oprasene matice. Prvci in jalovci imajo oprasene matice, drugi in tretjenci so pa po izgubi matic zapustili panj in se pridružili sosednjim družinam. Paziti moramo tedaj predvsem na izrojence.

Da-li imajo matico spraseno doženemo, ako teden dni po zadnjem roju izrežemo blizu žrela bolj pod stropom 6 cm dolg in 4 cm širok kos sata, in sicer tako, da gre rez navzdol proti dnu panja. Ta kos nadomestimo z enako velikim kosom sata z zalego v vseh razvojnih dobah. Čez 3—4 dni bomo videli, ali so čebele napihnale matičnike nad dodano zalego. Ako so jih in v njih gojijo matične žarke, nima panj matice, ampak jo je izgubil. Ako pa čebele ne potegnejo matičnikov, je znamenje, da ima panj matico. Potrebni kos zaleženega sata dobimo v kakem prvcu ali jalovcu. Še enostavneje je, ako čebelar kakih 10 dni po odhodu zadnjega roja vzame panj iz sklada, odstrani dno, ga obrne in s pomočjo zrcalca išče zalege, odnosno jajčec v satih. Ako je prvi pregled neuspešen, naj pregleda panj čez nekaj dni vdruči.

Izrojencem, ki so brez matice in ki to kažejo na kateri koli način, ne kaže dajati mlado zalego za izpodreditev matice, ker je to že prepozno in družina preveč oslabi. Odstranili bomo satič z napihljenimi matičniki, vzeli panju dno in ga poveznili na panj z drugim ali tretjencem, ko smo slednjemu odprli na pokrovu veho. Taki nastavljeni panji so, ako je paša v poznem poletju in jeseni dobra, neredkokrat polni medu.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Slov. čebelarstva dne 16. aprila 1939 v Celju.

V dvorani „Obrtnega doma“ v Celju se je zbralo k rednemu letnemu občnemu zboru našega društva dne 16. aprila t. l. okrog 150 čebelarjev. Zastopanih je bilo po delegatih 71 podružnic s 126 glasovi. Tajnik je

še pred otvoritvijo zborovanja oklical imena vseh podružnic ter prosil vse delegate, naj oddajo pooblastila. Skrutinatorja gg. Majer in Štefanciosa, ki ju je imenoval g. predsednik, sta pobirala in pregledovala pooblastila. Po oddaji vseh pooblastil sta skrutinatorja ugotovila, da so bila pooblastila podružnic Mozirje, Gor. Poljskava, Logatec, Mežica, Ribnica na Dolenjskem in Boh. Bistrica pomanjkljiva.

G. predsednik prof. Verbič je nato zborovanje otvoril. Ugotovil je, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je po zgoraj omenjeni in ugotovljeni udeležbi tudi sklepčen. Pozdravil je navzočne zastopnike oblasti, in sicer zastopnika banske uprave, g. referenta Okorna, ter zastopnika sreskega načelnika, g. Sitarja in zastopnika mestnega župana, g. Kolenca.

Nato je dal na razpravo zadevo o pomanjkljivih pooblastilih. Občni zbor naj izreče, ali smejo delegati s pomanjkljivimi pooblastili glasovati ali ne. Vnela se je daljša debata, ki so se je udeležili gg. Ravnik, Raič, Ivo Verbič, Rojč in Kirar. Glede na to debato sta g. prof. Mihelič kot zastopnik Ribnice in g. Štrgar kot zastopnik Boh. Bistrice prostovoljno vrnila glasovnice, ker nista imela pravilnega pooblastila. Ostali delegati, ki so imeli nepravilna pooblastila, so glasovnice obdržali, ker jim je občni zbor glasovalno pravico priznal.

Po končani debati je g. predsednik prečital svoj otvoritveni govor.

Nato je zastopnik banske uprave g. Okorn pozdravil občni zbor in omenil delo banske uprave za čebelarstvo ter pozival čebelarje k složnemu delu, ker bo banska uprava tako delo rada podpirala. Občni zbor je pozdravil in mu želel mnogo uspeha tudi g. Sitar kot zastopnik okrajnega načelstva.

Po pozdravih je tajnik podal sledeče

Poročilo

o delovanju društva v l. 1938:

Na današnjem 42. rednem letnem občnem zboru podajam pregled delovanja in stanja našega društva v 41. letu njegovega obstoja. S tem letom je društvo nastopilo zadnje desetletje polstoletne dobe svojega obstoja, ki se nam bliža z naglimi koraki in na katero se bo moralo društvo pripraviti ne samo zaradi proslave, temveč prav posebno še s podvojenimi naporji za napredek našega čebelarstva. Ker se pa uspehi ne dajo ustvarjati čez noč, mislim, da je potrebno, da na to pomembno dobo opozar-

jam že sedaj ob začetku novega desetletja, čeravno imamo pred seboj še dovolj časa.

Ko boste gg. delegati čuli naša poročila, boste lahko sami ocenili delo odbora in v teku današnjega zborovanja izrazili svoja mnenja in dali smernice, da potem skupno in v slogi, ki je ravno v teh težkih časih tako zelo potrebna, pomagamo dvigniti naše čebelarstvo še do višje stopnje.

Preden pa preidem na področno poročilo, moram najprej zadostiti svojemu čutu in dolžnosti. Spominjam se na tem mestu vseh naših pokojnih članov in društvenih propagatorjev, ki so posvetili vse svoje moči in znanje prospehu našega čebelarstva. Slava njihovemu spominu! Druga moja dolžnost pa je, da izrazim toplo zahvalo našim dobrotnikom, ki so našemu delu in stremljenju nudili gmotno in moralno oporo. V prvi vrsti velja naša zahvala Kraljevski banski upravi, gospodu banu, načelniku kmetijskega oddelka g. ing. Podgorniku, šefu veterinarskega oddelka g. dr. Hribarju in referentu g. Okornu. Prav posebno zahvalo pa izrekam vam, gg. delegati in vsem odbornikom podružnic, ki delujete za čebelarstvo med narodom na deželi, kjer je zibelka in bodočnost slovenskega čebelarstva.

I.

Odbor je na svojih številnih rednih tedenskih sejah obdelal mnogo gradiva, ki se je nanašalo na tekoče društvene zadeve in ki je bilo tudi važnega in globljega pomena za naše čebelarstvo. Vseh sej je imel v preteklem letu 37, poleg tega še dve seji širšega odbora. Bil je vedno v stalnem stiku s člani ožjega odbora, prilično pa so se seje ožjega odbora udeleževali tudi člani širšega odbora.

V ožjem odboru so delovali:

prof. Verbič Josip kot predsednik,
Peternel Henrik, I. podpredsednik;
prof. Raič Slavko, II. podpredsednik;
Dermelj Mirko, tajnik in blagajnik,
Arko Adolf, vodja Društvene čebelarne Bukovec Avgust, urednik,
Babnik Janko, Stojkovič Josip, Žnideršič Anton kot odborniki.

V širšem odboru so bili:

Bitenc Drago kot zastopnik krškega okoliša,
Majer Julij kot zastopnik kamniškega okoliša,
Peterlin Alojzij kot zastopnik kočevskega okoliša.

Ravnik Janko kot zastopnik gorenjskih podružnic,

Vales Josip kot zastopnik novomeškega okoliša,

Ceme Franc kot zastopnik notranjskega okoliša,

Gallob Rudolf kot zastopnik mežiškega okoliša,

Lenarčič Franc kot zastopnik ptujskega okoliša,

Močnik Peter kot zastopnik mariborskega okoliša,

Ribič Ivan kot zastopnik ljutomerskega okoliša,

Štefanciosa Anton kot zastopnik rogaškega okoliša.

Namestniki so bili: Šetine Ivan z Jesenic, Grčar Tit z Barja in Bačič Alojzij z Viča.

Preglednika računov sta bila Verbič Ivo, blagajnik splošne bolnice in Šmajdek Ivan, šol. upravitelj v pok.

Odbor je na svojih sejah razpravljal poleg tekočih društvenih zadev posebno še o podporah podružnicam, o čebelarskem zakonu, o predavanjih in tečajih, o medenem tednu, eksportu medu in živih čebel, o uredbi o prevažanju čebel v pašo, tisku letakov za propagando prodaje medu, sladkorju, odpravi mestne trošarine na med in vosek, o delovanju „Zveze“ v Beogradu, o novih podružnicah, razstavi v Mariboru, filmu za predavanja, predlogih za občni zbor Zveze v Beogradu, o opazovalnih postajah. Posebno pozornost pa je posvetil rejnim središčem, vzreji čistih matic in čistih čebelnih družin, pregledovanju čebelnjakov v radgonskem okraju, zatiraanju čebelnih kužnih bolezni, skladu za zavaranje čebelarjev, plemenitnim postajam pri podružnicah in razmnoževanju vrb.

II.

Slov. Čebelar je izhajal redno vsak mesec. Urejeval ga je rač. nadsvetnik Avgust Bukovec. Po večletnem presledku tiska Čebelarja zopet Blasnikova tiskarna, ki ga je tiskala tudi v prvih letih izdavanja. List je prinašal vsestransko gradivo v pouk izkušenim in novim čebelarjem. Društvo je list razpošiljalo na 432 različnih pošt in sicer v 3.908 izvodih. Dobivali so ga podružnični člani 3.520 izvodov, direktni člani 515 izvodov, v zameno 39 izvodov, brezplačno 34 izvodov.

Število članstva se je povečalo za 554. List se je pošiljal tudi čez meje: na Koroško 14 izvodov, na Primorsko 64 izvodov, v Nemčijo 9 izvodov, v Italijo 3 izvode, na

Poljsko 6 izvodov, v Bolgarijo 1 izvod, v Ameriko 5 izvodov ter v bratsko Č. S. R. 11 izvodov. Skupaj 113 izvodov.

III.

Podružnice. Imena in število podružnic je sledeče:

Boh. Bistrica 22, Boh. Bela 9, Bled-Dobrava 11, Bled 11, Breznica 23, Borovnica 22, Barje 45, Bloke 8, Begunje Cerknica 14, Cerklje-Kranj 24, Cerknica 17, Cerklje-Krško 19, Črnomelj 27, Domžale 18, Dovje Mojstrana 20, Dol pri Ljubljani 17, Dobropolje 10, Dol. Logatec 22, Dobrova-Ljubljana 21, Dobrnič 16, Gorje Bled 24, Horjul 21, Hrušica 16, Hotič 14, Jesenice 28, Jezersko —, Krka 16, Krtina 33, Kranj 40, Križe Tržič 33, Kočevje 15, Koprivnik —, Kamnik 59, Laze Planina 16, Leskovec-Krško 36, Leše-Brezje 7, Ljubljana 124, Metlika —, Medvode 15, Mirna peč 11, Novomesto 50, Naklo 30, Nova sela 16, Poljane Šk. L. 38, Preserje 14, Polhovgradec 11, Podkrim 28, Pribinci 11, Planina-Sevnica 15, Rob 7, Ribnica 19, Radovljica 38, Račna 15, Rimske Toplice 26, Senovo 42, Smlednik 24, Sv. Vid-Cerknica 10, Sodražica 10, Skaručna 6, Selca 44, Stari trg-Lož 23, Sevnica —, Stična 29, Sora 12, Šmartno-Litija 24, Semič 8, Št. Vid Stična 24, Škofja Loka 30, Št. Janž-Dolenjsko 25, Šmarjeta-Novomesto —, Št. Jernej-Dolenjsko 27, Št. Peter Brusnice 18, Štrelkovec 21, Šmarje-Sap 27, Trebnje 22, Trbovlje 40, Tacen Št. Vid Ljubljana 29, Vič 30, Vodice 13, Vel. Lašče 17, Vel. Dolina —, Vnanje gorice 7, Vrhnika 34, Vel. Podlog 11, Vel. Gaber 25, Zagorje ob Savi 27, Zakot-Brežice 15, Žalna 19, Žužembek 23,

Beltinci 16, Braslovče 15, Bočna 18, Bogojna 20, Celje 35, Cirkovce 22, Črna-Prevalje 25, Dol. Lendava 38, Dravograd 34, Guštanj 23, Gor. Lendava 26, Gor. Radgona 11, Hoče 10, Jarenina 8, Jurovci-Ptuj 9, Juršinci-Ptuj 10, Konjice 21, Kapela-Radenci 20, Kozje 9, Ljutomer 37, Laško 19, Križevci Mur. polje 25, Ljubno Sav. dol. 13, Makole 18, Mala nedelja 15, Mežica 30, Marenberg 17, Maribor 38, Murska Sobota —, Mozirje 23, Muta 13, Markovci-Ptuj 12, Ormož-Vel. Nedelja 30, Prevalje 21, Podpeca 19, Ptuj 35, Pirešica 12, Rogatec 17, Rogaska Slatina 19, Rače-Podova 17, Ruše 36, Selnica ob Dravi 20, Sav. dolina 13, Slov. Bistrica 35, Slovenjgradec 30, Središče ob Dravi 18, Stoperce —, Sv. Marjeta Moškanje 14, Sv. Lenart —, Sv. Lovrenc

Drav. polje 6, Sv. Francišek —, Sv. Trojica Sl. g. 13, Sv. Andraž Sl. g. 10, Sv. Andraž Velenje Ajda 14, Sv. Urban —, Sv. Benedikt 10, Sv. Lovrenc-Sl. g. 14, Sv. Marjeta-Drav. polje 12, Sv. Anton na Pohorju 26, Sv. Peter pri Mariboru —, Štrigova 6, Sv. Jurij j. žel. 24, Sv. Jurij Ščavnica 14, Št. Ilj Turjak 16, Št. Rupert Sl. g. —, Št. Janž Drav. polje 14, Št. Janž Vinska gora 13, Šmarje-Jelše 12, Šmartno Dreta 14, Šoštanj 23, Šmartno Paka 18, Št. Danijel-Prevalje 18, Vojnik —, Velenje 13, Zg. Drav. polje 18, Zg. Poljskava 15, Žetale 12, Turnišče 16, Veržej 17, Vučja vas 16.

V letu 1958. je bilo vpisanih 171 podružnic. Na bivšem Kranjskem jih je bilo 89 z 1.948 člani, na bivšem Štajerskem pa 82 z 1.372 člani.

IV.

Ena glavnih nalog glavnega odbora v preteklem letu je bila, čuvati zdravstveno stanje čebel, vzrejati le dobre plemenske matice, vzdrževati le čiste čebelne družine. Te zadeve so podlaga naprednega čebelarstva, in če bo društvo v tem pravcu nadaljevalo s svojim delom, lahko trdimo, da bo slovensko čebelarstvo deležno še boljših časov in da bo sčasoma lahko korakalo sporedno s čebelarstvom v drugih državah.

Lansko leto smo organizirali sistematični pregled čebelnjakov v radgonskem okraju. Delo je vodil g. Ivan Ribič iz Cezanjevcev, pregled pa sta izvršila izvedenca gg. Rudolf in Pihler iz Ljutomera. Podatki o pregledu so bili objavljeni v Čebelarju. Odbor strogo pazi na poročila o zdravstvenem stanju čebel tudi v drugih krajih in kjer se kaj pojavi, odredi takojšnji pregled, da se bolezen zatne že v kali.

Za vzrejo dobrih plemenskih matic prireja odbor razna predavanja, vodi društveno plemenilno postajo in daje nasvete pri ustanavljanju podružničnih plemenilnih postaj. Delo osrednjega društva in podružnic v tem pravcu bo imelo za naše čebelarstvo najboljše posledice.

Odbor pa ne propagira samo vzreje dobrih matic, temveč tudi čistokrvno vzrejo. Naše čebelne družine morajo biti čiste, brez bastardov, ki kvarijo ugled naše sivke. V ta namen je osrednje društvo ustanovilo rejno središče v Selcih nad Škofjo Loko. Kraljevska banska uprava pa je priškočila slovenskemu čebelarstvu na pomoč in bo organizirala v l. 1959. še dve novi rejni središči; v Bohinju in v Mojstrani.

Tem bodo sledila še rejna središča v ostalih krajih naše banovine.

Predavanja. Kakor vsako leto je društvo po razpoložljivih sredstvih prirejalo tudi lansko leto razna predavanja in tečaje. Mnogo je podružnic, ki bi najraje imele po dve in več predavanj, mnogo pa je takih, ki se za predavanja sploh ne zmenijo, če ravno je predavanje za vsakega čebelarja velike važnosti. Lansko leto je bilo prirejenih skupno 42 predavanj. Želeti je, da bi se zanje začele zanimati tudi one podružnice, ki taka predavanja že več let niso imele. Stroške predavanja nosi glavni odbor, zato so predavanja najcenejša duhovna hrana za čebelarje, ki si dragih knjig ne morejo kupiti.

Dom Antona Janše je neprecenljive vrednosti za naše društvo. Skoro lahko trdim, da bi brez njega društvo težko preživljalo sedanjo gospodarsko krizo. Do kakega razmaha bi se društvo brez Janševega doma ne moglo povzdigniti. Tako pa je ta dom temelj še lepše bodočnosti. Vsa razpoložljiva sredstva je glavni odbor doslej uporabljal le za kritje hipoteke za dom. Pa je prav blizu že čas, ko bo glavni odbor lahko razpoložljiva sredstva naklonil podružnicam v korist njenih članov.

Opazovalne postaje. Po prošnjah sodeč, ki jih dobiva odbor, bi opazovalno postajo rada imela že vsaka podružnica, kar seveda ne bi bilo napačno. Toda ne gre samo zato, da se postaja ustanovi, teža tega vprašanja leži v tem, ker naraščajo z ustanavljanjem postaj tudi vsakoletni vzdrževalni stroški, ki obtežujejo letni proračun. Sedaj imamo 32 postaj in je število naraslo zopet za dve. Postaje je vodil tudi lansko leto g. Julij Majer, šol. uprav. v Dobu pri Domžalah. O pomenu in važnosti postaj ne bom govoril, saj se jih zavedajo vsi čebelarji.

Gospodarski položaj se je od lanskega leta v toliko izboljšal, da je bila poletna paša nekoliko boljša kot prejšnja leta, je bila pa zato jesenska zopet slaba. Čebelarji so pridobili nekaj medu, ki pa ni šel povoljno v denar. Čuli so se zato glasovi za dosego izvoza medu, posebno pa živih čebel. Carinske razmere pa niso še povoljne, zaradi tega je nemogoče doseči kakršen koli izvoz. Domača poraba medu pa vsako leto narašča. Cene medu so še zelo neurejene, ker nekateri čebelarji ne znajo ceniti pridelka in ga prodajajo bodisi v sili, bodisi zaradi nezavednosti po mnogo prenizki ceni. V kuhi voska smo precej napredovali.

V Čebelarju so bila objavljena imena onih, ki so dostavljali Čebelarni izredno lep vosk. Treba pa bo še precej pouka, da bodo znali čebelarji pripraviti tudi med za prodajo. Splošno prevladuje mnenje, da bo mogoče urediti prodajo medu in voska ter vzdržati primerno enako ceno le na združni podlagi. Zato čaka naše čebelarje še težka naloga, ki bo zahtevala mnogo truda predvsem pa jeklene energije in discipline.

Razstava v Mariboru. Mariborska podružnica je lansko leto proslavila 20letnico svojega obstoja. V ta namen je priredila za časa mariborskega tedna tudi čebelarško razstavo. Člani podružničnega odbora so si mnogo prizadevali in imeli mnogo truda, da bi proslava in razstava uspela najboljše. Dosegli so lep uspeh. Vsako tako podjetnost je le pozdraviti in želimo, da bi se tudi druge podružnice združile in priredile razstave v svojih okoliših.

Prekupčevanje čebel. Vsako leto se pojavljajo v naših krajih prekupčevalci čebel, ki prihajajo iz drugih držav. Splošno ponujajo za naše čebele le nizke cene in s tem kvarijo našo kupčijo. Znano je, da potem naše čebele prodajajo naprej pod napačnim imenom, kar je v kvar dobremu slovesu naše sivke.

Sklad za zavarovanje za škodo, povzročeno od čebelnih bolezni, je bil lansko leto ustanovljen. Urejen in objavljen je bil pravilnik po katerem se bodo sprejemale prijave in izplačevala odškodnina. Vodja sklada je g. Štefancioza Anton, šol. uprav. na Donački gori. Letos bodo tiskovine razposlane vsem podružnicam. To je zopet nov korak v korist društvenikov in sicer onih članov, ki bodo prizadeti po izgubi čebel zaradi kužnih bolezni. S tem skladom pa upamo, da bo mogoče zatreti vsa bolezenska ognjišča, ker bomo odkrili marsikak čebelnjak, ki se sedaj okužen skriva.

Uredba o prevažanju čebel v ajdovo pašo, ki je bila lani objavljena, je taka, da je zadovoljila že precej čebelarjev. Slišati je bilo, da so se v glavnem duhovi pomirili, le tu in tam bo treba še urediti nekatera stojišča. Banska uprava je vsekakor storila veliko delo, za katerega smo ji zelo hvaležni. Upamo, da bodo kmalu urejena tudi pasišča v onih okrajih, ki lansko leto še niso bili na vrsti, predvsem Dolenjska.

Razstava slovenske knjige. Naj na kratko omenjam, da je bila lani od slovenskih književnikov prirejena razstava slovenske knjige, katere se je udeležilo tudi naše društvo. S tem je društvo pokazalo, da se

udejstvuje tudi na polju strokovne književnosti in tudi v tem pravcu pospešuje čebelarstvo.

Čebelarški zakon se je reševal več let. Lansko leto ga je najprej društvo predelalo, nato ga je ministrstvo poslalo v predelavo še vsem banskim upravam. Na posebni anketi meseca januarja letošnjega leta je bilo zakonsko besedilo ponovno predelano. Zakon čaka sedaj rešitve pri ministrstvu za kmetijstvo.

Propaganda za večjo porabo medu. Odbor je na svojih sejah mnogo razpravljal o propagandi za porabo medu. V razpravi so bili razni načrti. Odbor bi jih prav rad izvedel, ako ne bi bili v zvezi z velikimi stroški, ki jih pa društvo ne zmore. Zankrat je Čebelarna priredila tako zvani „Medeni teden“ in izdala posebne propagandne letake, o čemer bo poročal še vodja Čebelarne.

Medovite rastline. Odbor je na svojih sejah razpravljal pogosto tudi o pomnoževanju medovitih rastlin. Za začetek je sklenil, da nakupi več vrst vrb, jih razmnoži in potem odda čebelarjem in podružnicam. Akcijo vodi g. predsednik. Drugo leto bo na razpolago že mnogo potaknjencev.

Zveza podružnic za mariborsko okrožje je delovala kakor prejšnja leta pod vodstvom g. Henrika Peternela. V tem svojstvu je vršila veliko nalogo v gospodarskem in kulturnem pomenu. Vsa naša topla zahvala gre g. Peternelu. Enako toplo zahvalo izrekam vsem članom odbora, posebno g. tajniku Gaberščku in blagajniku g. rav. Mirniku, ki sta nesebično vodila svoje posle. Letošnji občni zbor pa je zaradi odstopa g. predsednika Peternela izvolil nov odbor z g. Džuro iz Radvanja pri Mariboru na čelu. Zaradi tega pa se je sedež Zveze preselil v Maribor. Preslabe so moje besede, da bi se v dovoljni obliki mogel zahvaliti bivšemu predsedniku g. Peternelu za vse njegovo delo v korist Zveze. Njegovo ime bo ostalo v častnem spominu slehernega našega čebelarja.

Zveza gorenjskih čebelarških podružnic Antona Janše s sedežem v Kranju je bila ustanovljena lansko leto na pobudo vseh gorenjskih podružnic, posebno kranjske. Zveza si je izbrala za svojega predsednika splošno znanega in zaslužnega g. Strgarja. Določila si je prav lep delavni program, ki ga postopoma izvršuje in uresničuje. Ako bo šla po tej poti dalje, bo lahko pridobila za gorenjsko čebelarstvo marsikatero korist.

Končujem svoje poročilo z najboljšo željo, da bi naše društvo v slogi in moči napredovalo in trdno vezalo vse slov. čebelarje v svojem krogu.

Gg. delegate prosim, da odobre moje poročilo.

Kotiček za radovedneže

1. Pri prvem letošnjem pregledovanju čebel sem opazil pri enem panju na lepenki matična jajčeca. Isti prizor se mi je nudil še pri dveh nadaljnjih pregledih. Jajčeca so izginila takoj, ko sem matico, ki je bila lanska, izmenjal. Medu je bilo v panjih dovolj, znakov kake bolezní nisem opazil. V satju je bilo nekoliko zalege, ni pa bila lepo strnjena. Kaj je vzrok temu pojavu? A. L. v K. p. G.

Vaša matica je zalegala gluha jajčeca. Iz teh se ne morejo izvaliti niti čebele, niti troti. Zato so čebele jajčeca pometale iz celic. Zakaj gluha jajčeca, ni točno dognano. Prof. Nachtsheim je dognal, da se taka jajčeca sicer začnejo razvijati, razvoj pa kmalu postane bolesten in jajčeca odmrejejo.

Posebno rodovitne matice, ki nimajo prostora za zaleganje, spuščajo jajčeca kar na tla. Pri njih je „mašinerija“ jajčnika v nezadržljivem toku in jajčeca silijo na dan, če matica hoče ali noče. Kam tedaj z njimi, če ni nobene celice prazne? Na tla!

2. Pravijo, da črna ajda bolje medi kakor siva. Pri nas sejemo skoraj samo sivo, ki medi zelo malo. Kaj je resnica na gornji trditvi? Zakaj opuščajo sejanje črne ajde? Kje bi dobil zanesljivo seme? P. F. v L. v S. d.

Na vaša vprašanja lahko odgovorimo samo na kratko, dasi so vredna temeljitejše obravnave. Danes vemo, da črna ajda ponekod resnično bolje medi kot siva. To pa velja menda le za nekatere predele naše ožje domovine. Na bivšem Kranjskem siva sploh ne medi, ali pa tako malo, da čebele še za sproti ne naberejo. Na Barju pri Ljubljani sejejo večinoma prašno ajdo, ki je večinoma siva. Ni mi znano, da bi kdo izmed ondotnih čebelarjev pridelal takrat kaj ajdovca. Ajdovega medu naberejo čebele ravno toliko, da z njim skvarijo — če smemo tako reči — okus cvetličnega. Na Barju sejejo na isti zemlji tudi jesensko ajdo, ki pa je črna. Na tej imajo čebele ob ugodnem vremenu še dosti dobro bero,

prav dobre pa nikoli, ker je podnebje prehladno in je ajda v cvetju šele po 20. avgustu.

Barjanski svet je deloma črna šotna zemlja, deloma težja ilovnata, ponekod pa tudi nekoliko prodnata, zlasti ob vznožju hribov.

V nasprotju s Kranjsko pa medi siva ajda na Štajerskem zelo dobro. Zemlja je bolj plitva in prodnata. To velja za Dravsko polje. Reči pa moram, da sem tudi tam videl zelo malo prave sive s čisto zelenimi stebelci in prevladujočim belim cvetjem. Večina ajde je kolikor toliko križana s črno, kar nam povedo roznato nadahnjena stebelca in roznati cvetovi.

Da na Štajerskem tudi siva ajda izvrstno medi, bo vzrok zemlja in podnebje. Tam je ajda za deset dni bolj zgodna, podnebje pa toplejše. To in pa morda tudi kakovost zemlje utegne vplivati na medenje sive ajde.

Črno ajdo opuščajo zaradi večje rodovitnosti sive. Dognano pa je, da so žganci iz moke od črne ajde mnogo okusnejši in bolj sladki nego iz moke sive ajde. To povem tako kakor slišim.

Seme črne ajde dobite najlaže na Dolenjskem. Obrnite se na g. Fr. Košaka na Grosupljem, ki vam bo rad postregel z naslovom.

Vprašanje pa je, če bo črna ajda pri vas storila tisto, kar pričakujete. Poskusite!

5. Imam panj, ki sem ga kupil pred 5 leti in so bile v njem čebele vedno lepo sive. Kljub temu, da lani nisem matic izmenjal, opažam, da je letos v panju precej križank. Našel sem celo čebele z dvema rumenima pasoma na zadku. Odkod naenkrat ta pojav? F. R. v S.

Panj je lani matico prelegel, ne da bi bili videti opazili. Matica se je sprašila z

nečistim trotom iz vašega čebelnjaka ali pa iz kakega sosednjega in zalega sedaj nečista jajčeca.

4. Nekomu sem spomladi prodal dve matici. Za ceno se takrat nisva zmenila, ker je poslal ponje svojega sina in mi je po njem sporočil, da bo že sam prišel plačat. Sedaj se brani plačila, češ da sta matici predragi. Računal sem jih po 50 din. Ali je ta cena pretirana? T. Č. v K.

Nikakor ne! To je pametna cena, ki jo lahko zagovarjamo in ki vam jo bo tudi sodišče priznalo v primeru, da ne boste mogli zlepa doseči plačila. Čebelar, ki se upira plačilu take kupnine, gotovo še nikdar ni prezimoval rezervnih matic, sicer bi se ne upiral plačilu.

5. Imam puško flobertovko, s katero streljam nadležne vrabce in srakoperje. Rečeno mi je bilo, da moram imeti zanjo orožni list. Ali je to res? A. J. v L.

Niso nam točno znani tozadevni predpisi, zdi se nam pa, da spadajo samo flobertovke nad 5 mm kalibra pod orožje, za katero je potreben orožni list. Pri občini izveste to bolj natanko. Ne odlašajte s poizvedbo, da ne boste imeli kakih sitnosti.

6. V M. g. pri M. nameravam kupiti majhno posestvo. Rad bi vedel, kakšne so tam čebelarske prilike. Ali so vam znane? J. S. v R. p. Z.

Kraj ni slab za čebele! Spomladi je dobra paša na vrbah in sadnem drevju. Tudi akacije je precej. Ob ugodnem vremenu je bera po hrastovi in leskovi mani. Glavna paša je po travniških cvetlicah in na pravem kostanju. Jesenska paša je bolj slaba, ker jo suša umori. Ajde sejejo zelo malo. Ni izključeno, da bo treba prevažati. Toliko v ondotni paši v glavnih potezah. Svetujemo vam poizvedbe v kraju samem.

OPAZOVALNE POSTAJE

Letošnji april je bil že kar poletni mesec: sončnih dni smo imeli dolgo vrsto in je sonce obsevalo naše kraje celih 196 ur. Vzporodno s tem stoji srednja mesečna toplina v aprilu na 12,06°C, to je daleč nad dolgoletno normalo. Obenem pa je bil ves mesec zelo vetroven, zato tudi izredno suh. Saj je padlo komaj 20 mm dežja ali 20 litrov moče na kvadratni meter, kar je za pomladni-rastlinski razvoj mnogo premalo!

Narava se je že ta mesec odela v obilico cvetja: borovnica je cvetela in češnja istočasno s hiruško, pa slive in prve jabolane. Čebele so pridno brale obnožino, medečine pa niso dobile mnogo — stalni veter jo je sproti sušil, pa tudi cvetje zaradi suše ni prida medilo. Vendar je bilo kar za sproti in so se panji izborno razvijali. Proti koncu meseca so čebelarji ponekod že odprli medišča in nastavili satje, posebno močne

družine so že delno prestavili. Okrog Zlatega polja v kamniškem okraju so se pokazali prvi roji!

V nižinskih legah Prekmurja je proti koncu druge tretjine dobro zamedila repca, vendar je slana 25. temeljito prekrizala

vse čebelarke račune in uničila tudi akacijo. Okrog Virmaš pa je dne 29. debela toča oklestila bujno evetoče sadno drevje. Iz mnogih krajev dobivam poročila, da se letos izredno močno pojavljajo voščene vseče.

Mesečni pregled za april 1939

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže								Toplina zraka			Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih		največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	prido- bil	po- rabil												dkg
		mesečni tretjini dkg																			
Blejska Dobrava	577	—	40	—	10	—	30	—	—	30	16.	+24	0	+10'78	26	3	—	3	11	16	—
Breg-Križe	483	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+23	0	+10'96	27	3	—	9	4	17	—
Kranj	385	—	5	15	80	45	50	—	155	5	16.	+27	—	+11'88	28	9	—	6	11	13	16
Virmaše-Skofja Loka	361	—	—	45	65	75	—	—	95	—	—	+23	+3	+12'93	28	5	—	5	11	14	30
Tacen-Smarna gora	314	5	—	10	110	45	60	—	200	10	21.	+24	0	+12'36	29	5	—	7	7	16	26
Barje	289	—	—	—	10	75	—	85	—	—	—	+22	—	+11'03	28	3	—	4	14	12	7
Dob	305	30	60	260	30	50	—	270	—	50	27.	+26	—	+11'65	27	3	—	2	11	17	19
Rova	350	10	30	270	65	50	5	190	—	75	27.	+25	0	+12'31	30	6	—	3	8	19	15
Mekinje	415	60	80	130	30	40	30	170	—	70	27.	+25	—	+11'87	30	7	—	6	9	15	29
Škorno-Novi kloster	450	—	245	115	35	100	—	225	—	105	16.	+25	—	+13'36	30	1	—	1	26	3	29
Sp. Ložnica-Zalec	252	—	150	185	85	40	60	150	—	80	17.	+26	—	+12'98	30	6	—	2	17	11	27
Leveč-Sl. Bistrica	355	—	175	—	75	45	—	55	—	25	17.	+22	—	+9'38	26	5	—	9	8	13	23
Muta	387	—	—	—	30	10	—	40	—	—	—	+24	0	+11'68	28	2	—	2	12	16	25
Sv. Lovrenc-Pohorje	442	—	100	30	75	15	5	35	—	30	17.	+24	0	+11'36	27	4	—	12	5	13	16
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	55	140	80	—	275	—	—	+14	—	+6'91	29	4	—	1	18	11	26
Selnica ob Dravi	324	—	300	55	100	35	60	160	—	100	14.	+27	0	+12'88	30	3	—	2	19	9	26
Studenci-Marjbor	265	185	180	130	—	35	35	425	—	75	16.	+25	—	+12'05	28	4	—	2	6	22	22
Cezanjevci	182	—	160	60	10	—	—	210	—	40	17.	+26	+1	+13'50	26	3	—	2	6	22	18
Nedeljica-Turnišče	170	15	235	125	55	25	60	235	—	70	13.	+26	—	+12'43	22	1	—	8	5	17	24
Žetale-Rogatec	322	15	550	305	110	40	75	645	—	135	16.	+24	+7	+14'23	29	2	—	3	11	16	17
Dončka gora-Rogatec	397	—	40	40	30	—	—	480	—	100	15.	+30	—	+14'55	30	2	—	2	11	17	17
Kozje	307	—	500	470	100	—	50	820	—	150	16.	+26	+3	+14'40	27	2	—	2	15	13	13
Leskovec-Krško	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakot-Brežice	156	50	80	—	—	—	—	130	—	65	17.	+24	+2	+12'50	30	3	—	1	14	15	15
Toplice-Dol	179	10	215	—	60	80	50	35	—	50	16.	+24	+1	+12'98	29	3	—	3	15	12	27
Krka	300	230	85	110	55	40	75	255	—	105	6.	+29	+3	+14'31	29	4	—	7	15	8	28
Št. Janž-Dol	347	30	185	275	10	—	10	470	—	40	27.	+23	0	+10'55	25	4	—	4	17	10	16
Št. Vid-Stična	360	—	30	45	65	70	75	—	135	20	22.	+23	—	+9'61	25	3	—	6	16	8	25
Cerknica	575	—	—	40	50	35	10	—	55	—	—	+21	—	+10'36	28	6	—	3	11	16	25
Sv. Gregor-Ortnek	736	—	10	140	45	50	10	45	—	40	27.	+20	+2	+11'56	30	5	—	2	2	26	20
Novo mesto	180	—	105	60	95	45	50	—	35	35	16.	+28	—	+13'58	28	3	—	3	7	20	13
Šmarjeta	375	130	170	310	50	110	100	350	—	70	28.	+25	+2	+12'96	28	5	—	9	9	12	30
Valpca vas	280	35	145	100	—	—	—	280	—	40	23.	+20	+5	+12'05	19	10	—	11	14	5	10

Sv. Lovrenc ima Lüftenegerja, drugi vsi AŽ pa j.

Staro sredstvo za pokončavanje os je večja steklenica z ozkim vratom, ki vanjo vlijemo nekoliko razredčenega kisa, ali pa sladkega mošta. Tudi podčepina od piva je dobra. Ose tekočino kmalu iztaknejo, zležejo v steklenico in ufonejo.

Steklenica mora biti bela. Zelenke niso za te pasti.

Prvi letošnji roj je imel dne 4. maja g. Košir v Mekinjah pri Kamniku. Kdo je imel še bolj zgodnjega?

Češke čebelarje je doletela velika izguba. Dne 6. maja t. l. je umrl izredno za-
služni čebelarski znanstvenik

Med. vet. Jar. Rytř,

veterinar v Krpech, član predsedstva Zve-
ze deželnih osrednjih čebelarskih društev,
generalni tajnik Vseslovanske zveze čebe-
larskih organizacij, šefredaktor Češkega
Včelařa, član predsedništva Deželnega
osrednjega čeb. društva za Češko, redni
član Zemědělské Akademie itd.

Pokopali so ga z vso slovesnostjo dne
10. maja v Krpech.

Pokojni je bil znanstvenik velikega ko-
va. Posvetil se je zlasti čebelni anatomiji
in je zaslovel zaradi svojih temeljitih raz-
iskovanj in spisov daleč čez mejo svoje do-
movine. Bil je izredno delaven in globoko
izobražen. Zaradi svojega plemenitega
značaja in velike ljubezni do čebelarstva
je zavzemal v čeških čebelarskih organiza-
cijah najodličnejša mesta.

Vso težo izgube čeških čebelarjev sploh
ne moremo preceniti, zavedamo pa se, da
je velika, saj so izgubili čebelarskega znan-
stvenika, kakršnega še niso imeli in ga
tudi zlepa ne bodo.

Naj mu bo lahka domača zemlja in sve-
tel spomin tudi med slovenskimi čebelarji.

Tečaji in predavanja „Zveze“ za bivšo mariborsko oblast.

- 4. junija v Slovenjgradcu ob 10. uri.
- 8. junija pri Sv. Juriju ob j. ž. ob 14. uri
v banovinski kmet. šoli.
- 11. junija v Veliki Nedelji ob 14. uri pri
čebelnjaku g. Kuesa.
- 18. junija v Makolah ob ½10. uri.
- 25. junija v Mozirju, začne ob ½10. uri.
- 29. junija v Šmarju pri Jelšah ob ½9. uri.

*

V Slov. Konjicah dne 4. junija ob 9. do-
poldne pri nadzorniku proge R. Bajcu.

V Zrečah dne 11. junija ob 9. dopoldne
pri čebelnjaku g. šolskega upravitelja
K Mravljaka.

Pri Kapeli dne 4. junija ob 8. dopoldne
v šoli.

*

Druga predavanja:

Boštanj pri Grosupljem dne 18. junija
ob 15. uri v graščini.

Hrastnik dne 11. junija ob ½10. uri pri
čebelnjaku g. Metoda Jenka.

* * *

Vzrejevalci matic!

Odbor S. č. d. obvešča vzrejevalce matic,
da je prevzel vodstvo društvene plemenil-
ne postaje na Kopiščih pri Kamniški Bi-
strici gospod Janko Malešič, šolski upravi-
telj v Mekinjah pri Kamniku. Kdor hoče
tja s svojimi maticami, naj jih pošlje ali
dostavi imenovanemu vodji v šolo v Me-
kinje. Plemenilniki morajo dospeti vsak
teden do petka, ker jih bodo odnašali na
plemenišče le vsako soboto zjutraj. Kdor
pa bi jih hotel sam kadarkoli tja nesti, jih
mora prej dati na pregled g. vodji. Pra-
šilčki, ki ne bodo popolnoma brez trotov,
bodo zavrnjeni. **Odbor.**

* * *

Ureditev ajdovih pasišč. Vse čebelarje, po-
sebnostno prevaževalce čebel na kranjska ajdova
pasišča, obveščamo, da bo uredba o prevažanju
čebel v pašo, ki jo je lansko leto izdala ban-
ska uprava in ki je bila objavljena v Slov.
Čebelarju, razširjena letos tudi še na okraje
Kranj, Kamnik, Litija, Novo mesto in Krško.
Za ajdova pasišča, ki se torej nahajajo v ome-
njenih okrajih, letos čebelarjem-prevaževal-
cem panjev ne bo treba prijavljati pristojnim
občinam, ker so stojišča za čebelarje, ki vo-
zijo čebele v te okraje na pašo, že določena.
Seznam teh stojišč s pripadajočimi imeni pre-
važevalcev, bodo dobile vse podružnice pravo-
časno na vpogled.

Po stari uredbi bo treba letos prijaviti čebe-
le le še za ajdova pasišča v okraju Ljub-
ljana-okolica, kjer pasišča še niso urejena.

Obenem obveščamo prevaževalce, da bodo
okrajna načelstva dobila strog nalog, da vse
kršitve uredbe — kakor postavitev čebel na
pasišče brez dovoljenja in preko prijavljenega
števila panjev itd. — najstrožje kaznujejo. V
takih primerih bosta kaznovana prevaževalec
in posestnik, ki bo čebele sprejel na svoje
posestvo.

Nadaljnja pojasnila bodo čebelarji domačini
in prevaževalci lahko dobili pri osrednjemu
društvu.

Čebelarji, ki še nimajo določenih stojišč,
naj postopajo po točki 6 uredbe o prevažanju
čebel v ajdovo pašo, ki je bila objavljena lan-
sko leto v Slov. Čebelarju št. 8.

Prijave za nove predavatelje. Osrednji odbor našega društva dobiva vsako leto več prošelj za prireditelj predavanj in tečajev po podružnicah. Tem prošnjam pa glavni odbor ne more ustreči, ker mu primanjkuje predavateljev. Zato želi Osrednji odbor pridobiti več novih oseb, ki bi se hotele posvetiti temu lepemu delu v korist našega čebelarstva. Odbor vabi vse one čebelarje, ki bi hoteli proučiti čebelarstvo stroko in literaturo in se po prestanem izpitu posvetiti predavanjem, da javijo društvu

svoje naslove. Po določenem načrtu, ki bo objavljen v julijski številki Slov. Čebelarja, bodo morali prijavljeni kandidati predelati doma vso čebelarstvo snov, ter nato položiti praktični in teoretični izpit.

Društvo pa potrebuje tudi več čebelarskih mojstrov in bolezenskih izvedencev, ki jih hoče izobraziti za njih delo. Zato prosi odbor, da se tudi za to prijavi več čebelarjev. Prijave je poslati društvu v mesecu juniju.

RAZNE OBJAVE

Čebelarji prevaževalci!

Čebelarska družina si je naredila nalogo, da pospešuje prevažanje čebel v razne paše. Važni sta dve paši: paša na hoji in paša na ajdi.

Da olajša čebelarjem zamudno delo pri iskanju primernege pasišča in odvažanju s pasišča, hoče ta dela prevzeti Č. d. sama. V ta namen je najela stojišča za pašo v hoji pod Krimom pri Ljubljani in za pašo v ajdi stojišče v Hrastju pri Slatini-Raden-

cih. Kdor bi hotel svoje čebele v te paše poslati, naj se javi: prejel bo natančna navodila. Čebele bo sprejemal na postajah strokovnjak, tako da bodo čebelarji lahko pošiljali čebele po železnici, ne da bi jim jih bilo treba spremljati.

V poštev pa pridejo le zadružniki, oziroma čebelarji, ki pristopijo k zadrugi s tem, da podpišejo pristopnico in plačajo delež ter pristopnino v skupnem znesku 30 din. Naslov: Čebelarska družina Ljubljana, Tyrševa cesta šte. 21.

NAŠE PODRUŽNICE

Podružnica čebelarskega društva v Tacnu vabi na proslavo 20letnice, združeno z veliko javno tombolo, ki bo dne 2. julija ob 3. popoldne. Tombola bo v restavraciji „Sava“ v Tacnu pod Šmarno goro. Glavni dobitki: 1 moško kolo, 2 dozi medu po 25 kg, 1 doza medu po 15 kg, 1 A. Ž. panj, 1 kranjič, 1 doza medu po 10 kg ter še nad 150 drugih lepih dobitkov. Po tomboli bo velika vrtna veselica. Tablice za tombolo so v predprodaji pri članih podružnice po 2 din. Čisti dobiček je namenjen za zboljšanje čebelarstva. Kl obilni udeležbi vabi odbor, uredništvo Slov. čebelarja pa prosi okoliške podružnice, da prireditelj po svojih močeh podprejo. Danes meni, jutri tebi!

*

Podružnica Maribor naznanja svojim članom kakor tudi vsem prijateljem čebel in drugim, da priredi dne 2. julija 1939 v vseh prostorih gostilne njenega člana in gostilničarja Šabeder Joška, gostilna „Pri veselem Šabedru“ na Teznu pri Mariboru, Ptujška cesta, velikopotezno vrtno ve-

selico s plesom, srečolovom, šaljivo pošto, streljanjem in tako dalje. — Vstopnine ni. — Pričetek ob 15. uri. — Godba na pihala domače priljubljene kapele. — Za primer slabega vremena se prireditelj preloži na naslednjo nedeljo. — Zunanji gosti, ki se bodo poslužili vlaka, morajo izstopiti in vstopiti na domačem kolodvoru Tezno. Vozni red na razpolago na veselničnem prostoru.

*

Podružnica Kranj obvešča vse čebelarske podružnice, včlanjene v Zvezi čebelarskih podružnic Antona Janše v Kranju, da se bo čebelarska veselica vršila dne 11. junija t. l. na vrtu gosp. Graizerja Franca na Primskovem, ne pa kakor je bilo določeno na občnem zboru Zveze na Jesenicah.

Vse podružnice prejmejo v kratkem nabilne pole, da s tem izvršimo sklep, objavljen v marčevi številki. Zato prosimo, da se člani v čim večjem številu odzovejo z dobitki, katere je poslati na tajnika podružnice Kranj.

Življenjski jubilej g. Sokliča.

V Zalogu pod Sv. Trojico pri Domžalah je praznoval dne 14. maja t. l. svojo šestdesetletnico ondotni čebelar, trgovec in gostilničar Ivan Soklič.

Če je kdo 35 let član društva in 20 let član domače podružnice ter 50 let čebelar, kakor

g. Soklič, pač zasluži za njegovo zvestobo, da se ga spomni tudi Sl. Č.

Gospod Soklič je bil rojen v Böh. Beli pri Bledu. Pri hiši je čebelarstvo že nad 100 let. Imeli so kar tri čebelnjake, enega doma, dva v planinah, kamor so nosili roje na pašo. S čebelarjenjem je začel že z 10 leti. L. 1906: se je preselil v Zalog, kjer čebelarji večinoma s kranjiči. Vsako pomlad jih proda lepo število. Želimo mu, da bi jih prodajal še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu.

*

Podružnica Ormož - Vel. Nedelja. „Zveza“ priredi dne 11. junija t. l. ob 2. uri popoldne pri čebelnjaku g. Knessa (blizu žel. postaje) pri Vel. Nedelji čebelarstvo predavanje. Čebelarji, pridite vsi!

Podružnica za Maribor in okolico obvešča vse svoje člane in prijatelje čebel, da bo predaval na sestanku dne 25. junija t. l. pri čebelnjaku predsednika podružnice, g. Črepinka v Razvanju na posestvu Khun-Tausch, referent pri banski upravi g. J. Okorn, ki je na prošnjo odbora na to pristal. Začetek predavanja ob 14. uri. V toliko se članek na strani 64 v 4. številki Slov. čebelarja popravi, oziroma dopolni. Člani in tudi drugi čebelarji ter prijatelji čebel se vabijo k obilni udeležbi: Zadnja železniška postaja je Hoče.

Ljubljanska podružnica

bo imela odborovo sejo dne 14. junija ob 8. zvečer v običajnem lokalu. Pridite!

D R O B I R

Rejska okrožja, ki jih namerava ustvariti banska uprava v okolici Selc v Selški dolini, Mojstrani in Dovjem in v Bohinju, utegnejo postati velikega pomena za nadaljnji razvoj našega čebelarstva. Predpriprave so v teku in lahko upamo, da se bo z delom začelo že v najkrajšem času. Določeni čebelarški strokovnjaki bodo pregledali čebelnjake v ondotnih krajih in ugotovili vse nečiste družine, ki jim bo treba matice izmenjati.

Ta akcija je velika zadeva, ki jo bo mogoče izvesti le tedaj, če bo pri čebelarjih dovolj razumevanja in dobre volje zanjo. Vsi čebelarji, vsi brez izjeme, morajo sodelovati in z vsemi močmi podpirati delo. Niti enega ne sme biti, ki bi brezbrizno stal ob strani, ali celo delo oviral s tem, da ne bi svojih osebnih interesov hotel podrediti splošnim, oziroma skupnim.

Če hočemo, da se bo započeto delo izvedlo do konca in da bo obrodilo sadove, se mora vsak čebelar brezpogojno podvreči navodilom, ki jih bo dobil in mora točno izvršiti vse, kar mu bodo svetovali in pri-

poročali. Le če bo sleherni čebelar storil svojo dolžnost, bo mogoče nameravani načrt izvesti.

Naloga, ki čakajo čebelarje in čebelarške organizacije v rejskih središčih niso težke. Treba je le nekoliko dobre volje, uvidevnosti in smisla za skupnost. Žrtev v pravem pomenu besede se ne bo zahtevalo od nikogar, nasprotno, čebelarje bo banska uprava celo podpirala s tem, da jim bo dajala na razpolago čistokrvne matice in morebiti tudi pripomočke za vzrejo matic.

Tudi čebelarške organizacije v omenjenih okrožjih morajo akcijo banske uprave podpreti. Nikakor ne bi bilo prav, da bi se zanašali izključno na bansko upravo, češ, saj bodo od te oblasti določeni organi itak vse sami uredili in storili. Oblast sama ne bo mogla vsega storiti in računa na živahno pomoč krajevnih organizacij. Delo pa bo tako obsežno, da ga bo mogoče izvršiti le tedaj, če bo sodelovalo vse, čebelarji in organizacije. Zaradi tega pomeni ta akcija tudi zrelostno izkušnjo prizadetih gorenjskih čebelarjev. Če se bo iz-

kazalo, da je ni mogoče izvesti, bo krivda edinole na strani čebelarjev. Vse posledice naj pripišejo potem le sami sebi. Ni verjetno, da bi se oblast te akcije še kdaj lotila, če bi se delo sedaj ne posrečilo zaradi brezbriznosti, ali celo zaradi trmoglavosti čebelarjev.

Brez dvoma je treba računati s težavami in dolgotrajnim delom. Ne smemo misliti, da je tako veliko nalogo mogoče izvršiti kar mimogrede. Nasprotno, treba bo leta in leta požrtvovalnega dela, če hočemo, da bodo uspehi trajni. Smoter, ki ga akcija zasleduje, pa je tako lep in vabljev, da ni prevelika nobena žrtev, ki jo zanj doprinesemo. Zato z veseljem poprimimo za delo!

Hlad v plodišču nikdar ni dober, najmanj pa pozimi in spomladi. Zakaj hlad v plodišču? Nekateri čebelarji zazimijo prešlabe družine, ki tega imena niti ne zaslužijo. Zasedajo komaj tri, štiri ulice. Naravno je, da je takim „plemenjakom“ v obsežnem plodišču A. Ž. panja pozimi prehladno, ker ne morejo vsega prostora zadostno ogreti, posebno če so slabo zapaženi. Posledice — čezmerna poraba živeža, veliko mrtvic, plesnivo satje — so spomladi vidne.

Take družine spomladi nikamor ne morejo. Zalega se ne množi, ker je v panju preveč hladno. Nič ne pomaga, če jim še tako strežemo in jih odevamo. Tista pešica čebel ne more delati čudežev, pa naj bo matica še tako dobra. Ne pozabimo, da v A. Ž. panju ni mogoče plodišča zmanjšati in s tem poskrbeti za večjo toploto v panju.

Vsem nevšečnostim se izognemo, če jeseni pri izbiri plemenjakov izločimo vse tiste družine, ki ne zasedajo vsaj $\frac{2}{3}$ satja. Od slabih družin ne bomo imeli koristi, pač pa mnogo neprijetnosti. Škoda medu, ki ga potrošimo zanje.

Legijo novih čebelarjev nam je prinesla lanska dobra čebelarska letina. Vsi si obetajo v čebelarstvu zlatih gradov in se vneta pripravljajo za novi poklic. A. Ž. panje izdelujejo na debelo in kupujejo plemenjake, da bi čim prej dosegli tisto število panjev, ki tvori podlago za resnično donosnost čebelarstva...

Tudi stari čebelarji hočejo nadomestiti izgube panjev v zadnjih sedmih letih. Število družin se utegne tedaj prav izdatno pomnožiti. Naš čebelarski patron bo že moral poskrbeti, da se bo medeni blagoslov podvojil, sicer bodo vsi čebelarji zmrznili.

Druge rešitve ni. Kjer je paše za 100 panjev, jih ne more uspevati 200, 300.

Slika iz prakse. Nekemu čebelarju so v teku treh let iz „neznanih“ vzrokov pomrle vse čebele. Ni se prav nič potrudil, da bi dognal vzroke za ta izredni pojav. Panji so hirali in hirali, čebel je bilo vedno manj in sredi poletja so se panji izkapljali, da ni bilo v njih niti ene čebele. Satje iz zapuščenih panjev je prodal sosodnjim čebelarjem. Ne ve se točno, komu vse. Pri enem izmed kupcev se je prihodnje leto pojavila čebelja kuga, kar je pozneje potrdila tudi preiskava, ki jo je izvršil veter. bakteriološki zavod v Ljubljani.

Po zaslugi omenjenega nevednega ali pa malomarnega čebelarja se je kuga čebelje zalege naselila v več čebelnjakih. S satjem so bile prenešene tudi kužne klice. Morda bo treba mnogo truda, da bodo oblasti bolezen zatrla. Tudi materialna škoda bo velika, ker bo treba okužene panje uničiti.

Naše društvo je opozorilo oblasti na to ognjišče bolezni in se nadeja, da bo kugo mogoče zatreti. Lahko se pa pripeti, da veterinarska oblast ne bo mogla dognati vseh kupcev okuženih satov. Potem bodo ostali posamezni čebelnjaki nerazkuženi in od tam se utegne bolezen razpasti še po drugih čebelnjakih.

V dotičnem kraju te bolezni doslej sploh ni bilo. Nihče izmed čebelarjev je ne pomni.

Ta primer nam prav jasno kaže, koliko škode lahko stori neuk čebelar. Razume se, da je za vso povzročeno škodo odgovoren. Rešiti ga ne more niti zagovor, da je prodal satje v dobri veri, da so čebele zdrave. Kako naj tak zagovor drži, če pa so vsi panji poprej pomrli in je čebelar prodal satje šele potem?

Bodite previdni pri nakupu čebel, še bolj pa pri nakupu satja, starega orodja in panjev. Take reči kupujte le od zanesljivih oseb.

Snaga je bogu draga! Ta napis bi moral biti v vsaki shrambi za med. Tam mora vladati vzorna čistoča in vsaka reč mora biti na svojem mestu. Dostikrat smo primorani, da gre z nami v shrambo tudi kupec medu. Že tako nanese, da ga ne moremo pustiti pred vrati. Nesnaga in nered v shrambi ne napravljata na kupca dobrega vtisa in marsikdo potem ne pride nikdar več po med.

Posoda, ki iz nje zajemamo med, mora biti brezhibna, ravno tako zajemalka. Ta

ne sme biti iz pološčene (emajlirane) pločevine, ker se lošč pri zajemanju zelo gostega medu, n. pr. hojevega ali na pol strjenega zelo rad kruši, posebno tam, kjer je ročka pritrjena na skodelico.

Pri rokah mora biti tudi čista voda, da z medom pokapane kozarce in posode, v katere smo natočili med, na vnanji strani lahko očistimo in damo snažne iz rok.

Preden gremo med natakati, si umijmo roke. Isto storimo tudi potem, ko smo posodo napolnili. Domači gospodinji gotovo ni všeč, če so vse kljuke mastne od medu.

Skrbimo, da ne morejo v shrambo muhe, čebele in ose, še bolj pa pazimo, da ne pridejo v posode mravlje. Iz lastne izkušnje vem, kako nadležne lahko postanejo te živalce. Čim manjše so, tem težje jih opazimo, in nekega dne osupnjeni opazimo, da je v medu na gosto mrtvih mravelj. Dovolj je, da posodo površno zapremo, ali jo pozabimo zapreti, pa imamo prihodnji dan spaka v medu.

Mnogo teh nevšečnosti odpade, če imamo za natakanje medu posebno posodo z odtočno štulo. Posodo postavimo na stol, na tla tehtnico, nanjo pa posodo, ki jo nameravamo napolniti. Delo gre naglo od rok in ne izgubi se po nemarnem niti kapljica medu. Tako posodo mora imeti vsak čebelar, ki razpečava med na drobno. V za-logi jih ima naša D. Č.

Razlika v donosu med vletenimi in ne-vletenimi panji. Izkušeni prevaževalci čebel dobro vedo, da se morajo panji dobro vleteti, preden se pokaže pravilni, oziroma normalni donos. Vletavanje traja ob lepem vremenu tri dni, ob slabem pa tudi več. Šele potem lahko računamo z večjim donosom. Velike važnosti je tedaj, da postavimo čebele v pašo pravočasno, vsekakor pa najmanj tri dni pred glavno bero, sicer ne bomo prišli na svoj račun. To velja zlasti za kratke paše, ki trajajo komaj dober teden, n. pr. akacijeva, kostanjeva in tudi ajdova.

Rheinische Bztg (št. 10., 1958) je objavila nekaj številčnih podatkov o razlikah v donosu med vletenimi in nevletenimi panji.

Prvi primer.

(Paša na plavicah.)

Vleteni panj	Nevleteni panj
16. 6. + 950 g	— 150 g
17. 6. + 1050 g	— 50 g
18. 6. + 800 g	+ 300 g
19. 6. + 150 g (vetrovno!)	+ 200 g

Drugi primer.

(Paša na jesenskem resju.)

Vleteni panj	Nevleteni panj
22. 8. + 1150 g	— 300 g
23. 8. + 1600 g	+ 150 g
24. 8. + 850 g	+ 450 g
25. 8. + 600 g	+ 700 g

Tretji primer.

(Ista paša leto pozneje.)

Vleteni panj	Nevleteni panj
22—24. 8. + 2700 g	+ 200 g
28. 8. + 1500 g	+ 400 g
30. 8. + 1500 g	+ 1300 g
Skupaj 5700 g	1900 g

Ne pozabimo pa, da vplivajo pri postavitvi v pašo še druge okolnosti na slab donos v prvih dneh. Znano je, da se čebele pri prevažanju hudo razburjajo in utrudijo, zlasti ob hudi vročini. Ko jih na pasišču odpremo, se jih pri vletavanju mnogo pogubi, precej pa jih voznja tako zdela, da pridejo sicer žive na novo pasišče, niso pa za nobeno delo več in že prve dni pomrjejo. To velja posebno za starejše čebele.

Torej, dragi čebelarji, čebele pravočasno v pašo!

Dobre čebele prevažati je trpljenje, slabe pa muka.

Z desnico jemlji med, z levico izboljšuj pašo.

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na „Slovensko čebelarstvo“ v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarke potrebščine je pošiljati na „Društveno čebelarstvo“ v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 15/I. Telefon 38-38.

Izdajatelj za Slovensko čebelarstvo in urednik: Avgust Bukovec.
Tisk J. Blasnikova nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

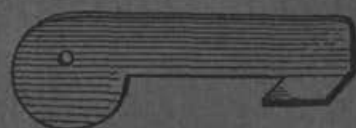

Št. 16. Obroček z babico za okence,

- a) zelo močan;
b) nekoliko šibkejši.

Št. 17. Šarnir za brado:

- a) za pritrditve s 4 vijaki;
b) za pritrditve s 6 vijaki:

Št. 18. Zapah za okence, desni in levi (1 par).

Prav prikladen je za panje, ki jih ne prevažamo v pašo. Izdelan je iz prav močne pocinkane pločevine.

Št. 19. Vijak za les

- a) za šarnirje in kotnike 27/20;
b) za pritrditve čelne stene k obodu in ročke na vratcih 40/40;
c) za pritrditve ročke pod žrelom medišča 50/50.

Št. 20. Vijak s polokroglo glavico za pritrditve zapaha št. 18.

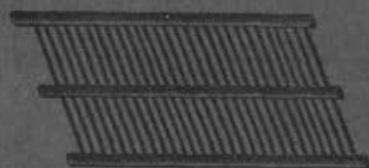
Št. 21. Mreža, žična, za okence in vratca, izdelana iz močne pocinkane žice:

- a) za 1 okence, 25×33 cm;
b) za vratca 25×50 cm;
c) 1 m².

Št. 22. Matična rešetka št. 10 iz močne cinkove pločevine: a) za 1 panj, 25×35 cm; b) 1 m².

Št. 23. Matična rešetka št. 12 iz namočnejše cinkove pločevine: a) za 1 panj, 25×33 cm; b) 1 m².

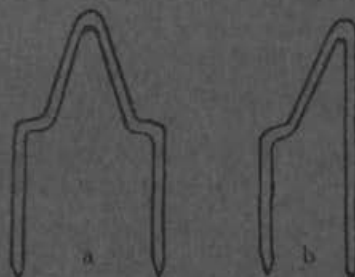

Št. 24. „Sava“ rešetka iz kovinskih paličic se je v novjšem času čebelarjem zelo priljubila, ker nima ostrih robov kakor rešetke iz pločevine. Ako hočemo, jo lahko vzamemo iz okvira, ker ni pribita. To je priporočeno zlasti pri vzimljevanju, da jo lahko očistimo in shranimo čez zimo. Potem čebele vsakakor bolje prezimujejo, ker nimajo nad soti hladne rešetke.

- a) velikost 23×13¹/₂ cm; b) velikost 23×33 cm.

Št. 25. Kvačice navadne za A. Ž. panj iz dobro pocinkane jeklene žice.

Št. 26. Kvačice „Triglav“ za A. Ž. panj iz dobro pocinkane jeklene žice. Za krajno ulico ob obodu rabimo kvačico, kakor jo prikazuje slika št. 26 b. — S „Triglav“ kvačicami, katere je izumil sol. uprav. V. Martelanec, so naročniki prav zadovoljni.

Št. 27. Zabijač za kvačice

- a) za navadne kvačice;
b) za „Triglav“ kvačice.

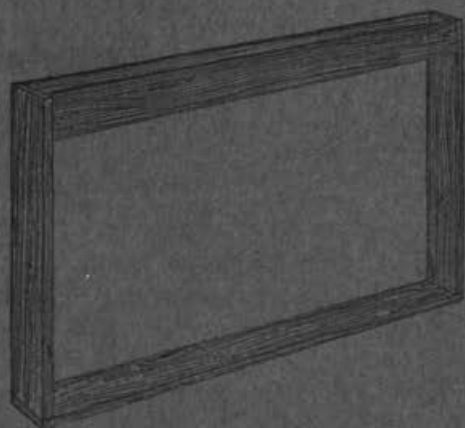
Št. 28. Šablona za zabijanje kvačic

- a) za navadne kvačice;
b) za „Triglav“ kvačice.

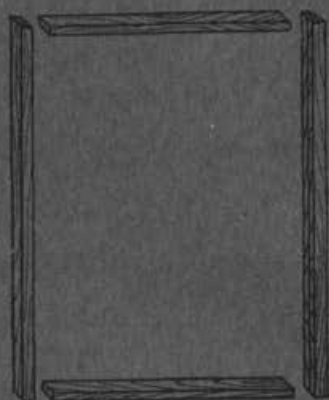
Št. 29. Kvačnice za A. Ž. panj.

Namesto posameznih kvačic, ki kdaj pa kdaj koljejo les, se dobro obnesejo te, ki so iz enega kosa: a) za 9 satov, b) za 10 satov.

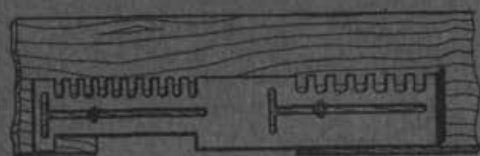
Št. 30. Satnik za
A. Ž. panj, nezbit.

- a) navaden;
- b) s koritcem za krmljenje;
- c) gornja letvica z žlebom.

Št. 31. Zapora za žrelo (Trinkovega sestava).

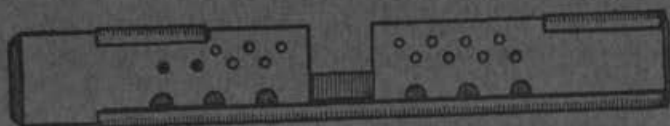
Na 15 cm dolgi štirivoglati letvici z zarezi za dušek je pritrjena vzmet iz pločevine. Ta zapora je prav prikladna za zapiranje žrela pri prevozu v pašo.

Št. 32. Zapah za žrelo na babico,
iz močne pocinkane pločevine.

Št. 33. Babica za
zapah št. 32.

Št. 34. Zapah za žrelo, dvokrilen,
iz močne pocinkane pločevine.

Št. 35. Žičniki:

- a) za pribijanje matične rešetke 10/10;
- b) za pribijanje žice na satnike 10/13;
- c) tapetniški, za pribijanje žične mreže in nosilcev za matično rešetko 16/13;
- č) za zbijanje satnikov 16/35.

Kovinski deli za 1 A. Ž. panj, tipa kot pod št. 1. in 2., popolna garnitura:

6*kom. št. 10, 2 kom. št. 11, 2 kom. št. 12c, 1 kom. št. 14a, 4 kom. št. 14c, 3 kom. št. 14č, 3 kom. št. 15, 2 kom. št. 16, 1 par št. 17b, 2 para št. 18 ali 2 kom. št. 36, 2 kom. št. 21a, 1 kom. št. 21b, 1 kom. št. 22a ali 2 kom. št. 24a, 1/2 kg št. 25 ali št. 26 ali 8 kom. št. 29, 1 kom. št. 37, 6 kom. št. 38 in potrebno število vijakov za žarnice in kotnike (št. 19a), za zapah za okence (št. 20) 13 kom. št. 19b, 2 kom. št. 19c kakor tudi primerno količino žičnikov št. 35. — Pri naročilu kovinskih delov prosimo navesti, ako se isti želijo za panj na 9 ali za panj na 10 satov.

Št. 36. Prečna zapora za okence.

V letvico iz trdega lesa je na vsakem koncu, 4 cm od kraja, vdelan lesen vijak. Da moremo zaporo uporabljati, moramo izdolbsti v stranici panja v višini polovice okenca 1 cm globoka, 1,2 cm široka in 4 cm dolga utora. Na eni strani morata biti utora navzgor primerno podaljšana, sicer ni mogoče zapore potisniti v vodoravno lego. Utorov ne smemo napravljati tik okenc, marveč 1 cm proč od njih.

Prečna zapora rabi izborno čebelarjem, ki prevažajo v pašo. V zalogi imamo:

- a) zapore za panje na 9 satov v dolžini 36 cm,
- b) zapore za panje na 10 satov v dolžini 39,5 cm

